

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
tel. szám 124.Feloldó szerkesztő Dr. Kiss Pál.
REDAKCIÓS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 83.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Desszefly-tér 7. szám alatt

Hír díjait a díjazás szerint közzéadjuk

Hát hogy is

lehetne még ezt lázongásnak vagy éppen forradalomnak nevezni, a mi most ebben az országban történik? Tisza István szerint a forradalom csak ott kezdődik, a mikor már az u'cakövek helyén barrikádok állnak s az ezek mögé húzódó árattalan tömeget a hatalom agyugolyói kiverik helyükről és halomra ölik. A mikor már puska-por szag tölti be az egész levegőt, melyen keresztül legyilkolt honfiak kiömő vérének a párolgása érzik. Tisza szerint csak ez a forradalom, csak ez a lázadás.

Ma még nincsen se lázongás, se forradalom s Tisza szerint ez még nagyon is távol van.

Ma még, a mikor egy nemzet jogos elkeseredése a végső fokra hág már s az igaz lelkek felháborodása hallatszik az ország egész területén: ez még semmi se jelent. Ebben a helyzetben még cinikusan mondhatja Tisza István gróf, hogy a nemzet csendes és nyugodt.

Ma még kiverhetik a nekivadult miniszterelnök pribékjei az ellenzék vezetőit az ország házból minden ok nélkül. Ma még jöhet ezután a többi kidobálás is. Ma még a kard, a pisztoly az ur a nemzet képviselői számára épített házban, mert ma még kívülre nincs nagy szükség a — darabontokra. Ma még csak százezer munkás próbál tüntetni Budapest utcáin, sőt kardok élére s a gépfegyver csövei elé ezek sem igyekeznek még ma.

Ma még legfeljebb egy-egy kard ha suhint, de ma még ez se kaszabol és sem a manicher, sem a gépfegyver nem ontja még gyilkoló golyóit.

A forradalom igazi fegyverei ma még nem szólalhattak meg. Ma még nincs gyilkolása, nincsen ördöklése a tobzódó hatalomnak. Mert a nép, a százezer meg a millió nép, ha már akármennyire el van is keseredve s ha a szitkok és átkok hörgése ma még csak elhaló hangként fuldoklik is a torkán, lelkében még nem forrott ki a forradalom lángoló ereje. Ma még csak a lelke s az agyvelje háborog, a keze még nyugodt. A százezer, meg a millió kezek ma még nem sietnek segítségére a megalázott és meggyalázott léleknek, hogy bosszút állja

nak minden emberietlen gaztetten, amit Tiszáék napról napra elkövettek.

Ma hát még bátran, büszkén s a cinikus lélek minden gonosz érzésével mondhatja Tisza, hogy ebben az országban minden csendes.

De a kohó siseregve fülk s éppen Tiszáék gazsága futi az emberi lelkeket a végső hevületig.

Az a csend, ami még ma van ebben az országban, ettől a hevílettől holnapra már borzasztó lármává lehet. Nem csak fenn az ország fővárosában, hanem itt a vidéken is. Mindenütt, ahol ezen a földön igazi magyarok laknak. Mert a lelkek kohóját mindenütt egyformán felhevítették már. Végső elkeseredéséről erről a nemzeinek nem lehet sok hátra.

Am ha Tisza a mai helyzetet csendesnek itéli és nem fél tőle, nem féle a tőle, ami ezután jön. A mi már holnap is itt lehet s a mi bizonyosan itt lesz és nem is sokára, ha Tisza még tovább is garázdálkodik.

Ne beszéljen már Tisza a máról, hanem a — holnapról. Amikor már nem lesz olyan távol a forradalom, de már közel se lesz. Hanem itt lesz közöttünk teljes borzalmasságával és rettenetességével.

Ezt lássa meg máris Tisza István gróf és erről beszéljen Mi lesz akkor? Nem azt kérdezzük, hogy ő vele mi lesz, hanem mi lesz a magyar nemzet?

A kisebb és nagyobb zarnokok mindig úgy voltak, mint most Tisza István.

A nagy francia forradalom óriási robajjal jött, ávakkal, sőt évtizedekkel előbb már hallotta mindenki rohamosan való elközelését, de a Tiullériák kastélyában még mindig dözsöltek, mintha mi se történének s lelkellen gúnynyal habotázták a nép óriási elkeseredésén.

A zarnokok, sem a kisebbek, sem a nagyobbak, azóta se tanulnak. Pedig a XVI. ik Lajos szinte egyik napról már a másikra guillotint alatt hagyta a fejét, a miért ez a fej olyan ostoba volt, hogy semmi se látott és nem hallott azokból, amik körülötte örténtek.

Tisza is így van. Ez a hőbortos lovag is csak akkor fog majd eszmélni, amikor a nemzet méltó felháborodása lerugja arról a ha-

talmi polcra, melyről csak szerencsétlenséget, megaláztatást s szégyent zudít pribékhada élén erre a nemzetre.

Hogy ezt az időt még messzinek látja Tisza István gróf, semmit se jelent. A vasút sínjén terpeszkedő béka pár perccel előbb még vígan kuruttyolt a mocsárban ülő társai felé s a másik pillanatban előrohant gyorsvonat már agyongázolta a kuruttyoló békát! kp.

A képviselőház ülése.

A sajtójavaslat tárgyalása.

A képviselőház ma folytatta a sajtójavaslat tárgyalását.

Bedőthy Pál elnök háromnegyed tíz órakor nyitotta meg az ülést és miután Eitner Zsigmondot a parlamenti őrség kivezette a Házból, kezdetét vette a sajtójavaslat tárgyalása.

Gróf Esterházy Móríc szólalt fel elsőnek. Nem kecségtető e Házban a mai politikai viszonyok között felszólalni. A mulban is képviselő volt, de hallgatott, ma azonban fájdalmas érzéssel, szívében lelkismerete illakozásra szólítja. Ugy is, mint konzervatív gondolkodó ember, úgy is mint magyar ember, megdöbbenve látja a többségi politika ily kiméletlen érvényesítését.

Abban az abnormis időben kétszeres gonddal kellett volna megszerkeszteni ezt a javaslatot, amely minden helyes rendelkezést nélkülöz és nem egyéb, mint a párt hatalomnak hadüzenete a sajtó ellen.

A mai időpont szerinte nem alkalmas a javaslat tárgyalására.

A törvényjavaslat pongyolaságát mutatja az is, hogy az egyik szakasz kimondja, hogy sajtóterméket nyilvános helyen közszemlére lehet állítani engedély nélkül, a másik szakasz azt mondja, hogy az utcai falragaszhoz hatósági engedély kell.

Olyan hátramaradott országban, mint Magyarország, bűn egy fontos törvényjavaslat legfontosabb szakaszát így fogalmazni.

Ha a lap alapításra biztosítékot nyújtanak, miért nem nyújtanak ugyanilyen biztosítékot a kolportázs számára.

A legnagyobb abszurdumnak tartja, hogy Magyarországon a kolportázs engedélyezését és a terjesztés feletti rendelkezés jogát a közgazdasági hatóságra bizzák.

Nem tartja megengedhetőnek, hogy a kolportázst a közigazgatásra bizzák Magyarországon, a hol hatósági tisztviselők állami pénzeket vesznek át nyugtával és nyugta nélkül és beszoigáltatják a pártkasszába.

Gróf Esterházy Móríc fejtegeti azokat a sérelmeket, melyek az ellenzéki sajtóra háramolhatnak abból, ha a szolgabírák fognak intézkedni a terjesztés megengedéséről. Az ő sajtótörvényjavaslata igen röviden foglalható össze: a ki sértve érzi magát, menjen a bíróság elé, keresse a bíróság előtt a becsületét, igazságát.

Esterházy beszédét ezzel végezte. Pusztuljon a közélet teréről a panamista és ekkor rámutatott a vele szemben lévő Lubiácsra. Óriási éjlenzés az ellenzéken. Tisza átment Eszterházyhoz.

Ezután gróf Tisza István majd Balogh Jenő igazságügyminiszter beszélt.

Utána Balogh Jenő igazságügyminiszter polemizál Székely Ferencel.

Egyenként felel ezután a többi érvekre, majd azt mondja, hogy ő sok mindent eltűrt, de kettőt nem tűr el: sem az ellenzék terrorját, sem befolyását.

Elnök figyelmébe a minisztert, hogy fél 2 órakor át kell térniök az összehírdetési zsűri kisorsolására.

Balogh Jenő igazságügyminiszter befejezi beszédét.

Székely Ferenc feláll.

Elnök (Szász Károly). A megkezdett enunciatív vitát megszakítom, két órakor átérünk a zsűri kisorsolására. Következik a mentelmi bizottság előadójának javaslata.

Szász Pál az előadó, emelvényre lép.

Székely Ferenc ismét feláll és személyes kérdésben akar beszélni.

Elnök: Most már felhívta az előadót. Majd lesz alkalom máskor szólani. (Nagy zsj az ellenzéken. Andrassy Gyula: Ez a terror!)

Szász Pál jelenti, hogy a mentelmi bizottság Eitner Zsigmondot újabb engedélenség miatt 30 napra javasolja kizárni.

Kiáltások: Meg se idézték.

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy

1914. január 1-től május hó 1-ig készpénzfizetés mellett 10% pénztári engedményt nyújtok.

üzletem átalakítása miatt

Urbán István

rőfös- és divatáru kereskedő.

Szász Pál: Itt van az aláírása. Kiáltások: De nem engedték be a Házba.

Elnök: Felteszi a kérdést, többség megszavazza. Azután az elnök indítványozza, hogy holnap folytatassák a sajtójavaslatot.

Huszár Károly és Ráth Endre a Gerő-Héderváry ügyét kéri kifizetni, Nagy Sándor és Némethy Mihály az elnök javaslatát pártolja. A többség ezt elfogadja. Az elnök az ülést berekeszti.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár január 16 Péntek Róm. kath. Marcol p. Protestáns Marcol p. Görög orosz január 3 Malakiás. Napi kel 7 óra 45 percek nyugszik 4 óra 35 percek

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Változó, szeles idő várható. Átlagosan hőemelkedéssel és helyenkint csapadékkal. Esővel vagy hóval. Sürgönyprognózis: Változó, szeles, enyhább, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet: 0-8 C.

— **Meghívó.** A függetlenségi és 48-as első (újvárosi) olvasókör, a folyó hó 18-án, vasárnap délután 3 órakor, a kör helyiségében tartandó tisztújító közgyűlésre meghívja a kör tagjait.

— **Jóváhagyták a makói hagyma és zöldségkereskedelmi szabályrendeletet.** Két esztendői miniszteriumban való kerestetés után ma érkezett le Csanád vármegye alispánjához a belügyminiszterium leirata, melyben Makóváros által alkotott hagyma- és zöldségkereskedelmi szabályrendeletet jóváhagyja. A szabályrendelet sok-sok visszaélésnek fogja elejét venni s alkalmas lesz arra, hogy tisztességes viszonyokat teremtsen a makói hagymapiacán.

— **Spilka Antal halála.** Igen sokan ismerték Csanád megyében és Makón Spilka Antalt, kinek halálhírének jelentik Hódmezővásárhelyről. Spilka Antal egyike volt azoknak, kik ugyancsak széles karral törtettek elő az élet harcában s akik sok-sok mindent félre tesznek vagy dobznak, hogy céljukat elérjék. Így lett Spilka Antaltól a battonyai főbíróból Justh Gyula hathatós támogatásával vásárhelyi főispán s ugyancsak ő volt az, aki Justhnak ezt a szívesseget úgy hálálta meg, hogy Justh Gyula hősnek látta a sajtó útján figyelméztetni Spilkát arra, hogy a hálátlanság nem valami dicsegetés érény. — Spilka Antal, hogy főispán lett, végleg elköltözött Csanád megyéből és a vásárhelyi munkapártnak lett kétségbeejtő híve. Spilka hosszú ideig betegeskedett. A daliás emberi nyelvrák támadta meg, mely betegség hosszas, kínos szenvedés után tegnap meghalt. Temetése szombat délután lesz, melyen Csanád vármegyéből is sokan részt vesznek.

— **Meghalt a komáromi református püspök.** Komáromban meghalt Antal Gábor, a dunántúli református egyház püspöke. A tudó főpap és jeles egyházi szónok régóta betegeskedett már, súlyos gyomorbaj támadta meg, amelyet múltének sem lehetett alávetni. A legutóbbi református konvent ülését már mély részvétellel tárgyalták a szilárd jellemű, kiváló tudású fő-

pap súlyos betegségét, amelyet az orvosok már akor gyógyíthatatlannak tartottak. A magyar protestáns egyházat nagy, szinte pótolhatatlan veszteség érte a liberális gondolkodású egyházfő halálával. Ki tűnő szóbeli lépcsége volt. Nagy ékeszszóval már egész fiatalon a képviselőházba juttatta s Pápa városát képviselte a Házban. 1896-ban választották meg a dunántúli kerület püspökévé. Nemcsak egyházkerületében, hanem az egész magyar protestáns világban nagy tiszteletnek és szeretetnek örvendett kedves, jóvívású modoráért, amely szinte baráti kapcsolással fűzte össze nagy egyházkerületek minden papjával. Halála vesztesége nemcsak egyházának, hanem az egész magyar közéletnek, amely egyik legértelmesebb és legvonzóbb egyéni tulajdonságokkal megáldott vezéralakját veszítette el benne.

— **A nazarénusok esküje.** Elvi jelentőségű határozatot hozott a minap a budapesti tábla váltó tanácsa. Egy 6000 koronás váltó pörbe a nazarénus aperekek hivatkozással arra, hogy vallásuk tilj, a megítélt eskü letételét megtagadták. A bíróság ezért az eskü le nem tételéhez fűzött jogkövetkezményeket beállottnak mondta ki. A budapesti ítélőtábla megváltoztatta az előjárás végzését és kimondta, hogy az aperekek eskü helyett, ún. pályas bizonyítást tehetnek. A megokolás szerint a törvény értelmében mindenki szabadon vallhat és kövehet bármily hitet vagy vallást és az ország törvényeinek és a közérköcsiség kívánalmának korlátsai között különösen is kifejezheti és gyakorolhatja. A törvény szerint senkit sem szabad hitével nem egyező vallási cselekmény teljesítésére kényszeríteni. Minthogy pedig az ezek vallási cselekmény, amely köztudomás szerint a nazarénus hiteleket hittelveivel ellenkezik, a nazarénusok eskü letételére nem kényszeríthetők, hanem e helyett ünnepélyes bizonyítást tehetnek.

— **Meghívó.** A Makó és vidéke hagyma és zöldségtermelők egyesülete, mélt. dr. Markovics Manó főispán, nagys. Harvay István alispán, nagys. dr. Galambos Ignác polgármester és dr. Holler György ügyvéd urak védnöksége alatt Mándoki János elnöklété mellett 1914. évi január hó 25-én saját pénztára javára a „Korona” szálloda emeleti termeiben Fáyol Pista zenekarának közreműködésével táncmulatást rendez, melyre ezúton is tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépődíj személyenként 1 kor. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Edison kinefón Makón.** Rendkívül érdeklődés előzi meg Edison remek művének a kinefónnak makói bemutatását. A mozgóképek és a fonográf csodálatos egyesülésében alkalom nyílt a makói közönségnek a tudományok egy olyan elragadó remek művét csodálni, amilyen csak a nagy Edison elméjében született meg. Emlékeztet, hogy mikor az elmúlt nyáron az ischli színházban a királynak s kíséretének bemutaták a beszélő mozi, az uralkodó ismételtlen a legnagyobb elragadtatásának adott kifejezést. Ugyanazt a változatos és pompás műsort fogja most a makói közönség látni, amint a vásznon az alakok megjelennek, beszélgetnek, énekelnek, zongoráznak és hegedülnek. Bizvást mondhatjuk, hogy ennél nagyobb kulturális élvezetben a makói közönségnek még nem volt része. Galambos Ignác dr. polgármester dicsérni való kulturális érzéssel átengedte a kinefón bemutatására a városához nagytermet, a hol szombaton délután 5 és este 8

órákor és vasárnap délután 4 és este 8 órákor mutatják be a beszélő csodát. A jegyek igen kapósak és fogynak, jó lesz ha mindenki megváltja előre Vészi Dezső főtéri papkereskedésében, mert a híres bemutatóról nem maradhat el senki.

— **Az idősebb inasok.** A közoktatásiügyi miniszter rendeletet intézett a tanfelügyelőkhöz, mely szerint az idősebb, illetőleg a nagykorú iparos-inasok nem menthetők fel az iparostanonc iskola látogatása alól. A tanítók azonban hassanak oda mondja a rendelet, hogy ezek az idős inasok ne legyenek csufolódás tárgyai. Az iskolalátogatás alól csak egy esetben van fölmentésnek helye, ha az illető inas nő és anyja, vagy már iskolaköteles gyermeke van. Testi vagy szellemi fogyatkozásban szenvedő tanoncokat a tanfelügyelő menthet föl az iskolalátogatás kötelezettsége alól.

— **Törvényes — törvénytelen.** A magyar kath. püspöki kar múlt év november hó hetedikén tartott gyűlésén hozott határozat értelmében az a gyermek, aki anyjának egyháziilag érvényes házassága idején a házasságnak polgári bíróság által történt felbontása után házasságon kívül születik a következő módon vezetendő be a keresztek egyházi anyakönyvébe:

A törvényesség rovata úresen hagyandó, az észrevételek rovata pedig ily megjegyzés vezetendő be: A gyermek egyházi jogvédelem szerint törvényes, de polgárijogilag törvénytelen.

Az ilyképpen anyakönyvezett egyének az iskolai naplóknak és házasságuk hirdetésénél polgári jogi nevükön nevezendők. A püspöki kar ezen határozata ténnetés a polgári törvények ellen.

— **Meghívó.** A makói soványliba kereskedők és hialalók 1914. január 18-án egy jól szervezett zenekar közreműködésével mellett D. Nagy István Buza Anna vendéglőjének összes termeiben Erdei Ferenc elnöklété alatt jótékony célú zártkörű táncmulatást rendeznek. A rendezőség már előre gondoskodott és gondoskodni fog, hogy a mulatság az összes vendégek legnagyobb meglepődésére fojjon le, melyre ezúton hívja meg a rendezőség mindazokat, a kik tévedésből meghívót nem kaptak. Belépődíj személyenként 80 fillér, 3 tagú és ladjegy 2 korona. Tisztelettel a Rendezőség.

— **Makói tolvaj idegenben.** Megirtuk pár napja, hogy K. Nagy Sándor makói gazda Csapó András szolgálóját megfogadta béresnek, aki alig, hogy megmelegedett a gazdánál, több holmit ellopott s megugrott. A tolvaj bérest a rendőség mindentelőkörtözte, de csak ma érkezett hír s pedig Hódmezővásárhelyről. A tolvaj béres ott is lopott. Csodálatos véletlenkép Hódmezővásárhelyen is egy Nagy Sándor nevű gazdához állott szolgálatba, akitől már másnap 123 korona ellopása után megugrott. Most már a vásárhelyi rendőség is keresi az ügyes makói tolvajt.

— **Anyakönyvi hírek: Házasságra jelentkeztek:** Bárdos István Varga Agnessal, Láhity János Böngyik Erzsébettel, Fodor Imre Brutyó Rozáliával, Ádám Ferenc Pintér Rozáliával, Varga József Varga Etellel. — **Házasságot kötöttek:** Paku Imre Télek Juliánával, Kopias Sándor Toth Erzsébettel. — **Elhaltak:** Vajda Julianna 33 éves, Horváth Ferenc 2 éves, Csertus Sámuel Kis Julianna 57 éves, Kis Anna 3 hónapos, Farkas Lajos 4 éves, Kocsis Etel 19 éves korában.

— **Meghívó.** A makói független ségi és 48-as II. ik olvasókör folyó hó 18-án d. e. fél 11 órákor évi rendez gyűlést tart, melyre ezen kör tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség.

— **Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim” férti gummi-óvszer** 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 4 korona. Portó 30 fillér.

„Hez”, Budapest, VIII. Köfaragó-utca 7. Diszkrét szétküldés.

Megveszett a talákn.

Egy biharmegyei község borzalmas szentációja. — Hét napig dühöngött az áldozat. — Meg van fertőzve az egész község.

A maga nemében páratlan eset történt egy biharmegyei községben Várasfenesen. Egy paraszt legényt Körösi Imrét és egy a faluban tartózkodó olasz komédiástrupp egyik nőtagját megharapta egy veszett kutya. Körösi Imrén két nap mulva kitört a veszettség és egy hétig tartó borzalmas szenvedés után tegnap kiszüvedett. Az olasz leány mindjárt a következő nap az egész truppal együtt odébb állott. Hogy mi történt vele még nem lehet tudni.

Részletes tudósításunk a következő:

A komédiások

a múlt hét vasárnapján ütötték fel a sátrukat Várasfenesen. Hangos dobszóval vonult be a faluba a kis társaság és délután megkezdtek az előadást. A falu népe persze tömegesen nézte végig a medve, meg a majom táncolatát. A nézők sorában volt Körösi Imre fiatal paraszt suhanc is, aki szemet vetett a trupp egyetlen szép lányára, akit Donna Bellának hírdettek. Donnának is megtetszett a fiu, mert szívesen vette a néma udvarlást. Jelekkel meg is beszéltek, hogy éjszaka találkozni fognak a sátorban.

Végzetes pásztoróra.

Körösi Imre megjelent az éjszakai találkozó. A két fiatal enyelgett, csokolódzott, egymással, — nem is sejtve a bekövetkezendő veszedelmet.

Mikor a legforróbban ölegette a legény a leányt, hangos vonítással beugrott a nyitott sátorba egy kutya. Körösi Imre rákiáltott a kuvaszra. Ki akarta kergetni. Ez azonban morogva neki ugrott a szerelmes párnak és mind a kettőt megharapta. De sem a legény, sem pedig a leány nem tulajdonított nagy jelentőséget a kutya harapásnak.

A gazdátlan eb pedig ismét kiugrott az ajtón és eltűnt a sötétben.

Hétfőn kora reggel összepakolt az olasz komédiás társaság és elindultak más faluba. Körösi Imre és Donna Bella érzékenyen elbucsztak egymástól. Az éjjeli kalandról egészen megfeledkeztek.

Körösín kitör a veszettség.

Keddig nem volt semmi baja Körösi Imrénnek. A sebe is beheggedt úgy, hogy nyoma sem látszott a harapásnak.

Kedden délelőtt azonban dühöngeni kezdett. Kibálva futkosott a kut körül, mindenkét megtámadott délelben pedig már a földre

MENYASSZONYI AUTOROK
 olcsó és jó kivitelben kaphatók
ALEXI JÓZSEF
 asztalos üzletében (régi sör-
 ház) Iritz Izsó-féle fátel-
 p-
 o o pel szemben. o o
 Ugyanott egy fűtanulmányok felvételik

A makói kerületi munkásbiztosító pénztár
 1914 évi július hó 1-től hivatalos helyiségnek megfelelő
6-7-8 szobás lakást keres
 ezért felhívja mindazokat, akik ilyen kiadó lakással rendelkeznek, hogy ajánlataikat a munkásbiztosító pénztár igazgatóságánál nyújtsák be, vagy esetleg a hivatalos órák alatt 11-1 óráig a pénztárnál személyesen is értekezhetnek.

Gudlin Mátyás
 épület és műlakatos
 Makó, Megyeház-utca 34. szám.



A jelenkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb új rendszerű takaréklúzhelyeit készíti és raktáron tartja. Kisebb és nagyobb háztartási takaréklúzhelyeket, ugyancsak kényelmi- és tisztítási-
 dobkályát minden alakban és kivitelben a legolcsóbb árban készíti.

Ez az igazi!
WÄGNER „HANGSZER KIRÁLY”
 Budapest, József-körút 15.



Különleges hangszerei a következők:
 Varázsfuvola ajándékkal 4 korona.
 Csodaréztrombita, vastag rézből 6 kor.
 Tundérharng, 15 cse gő, 8 korona.
 „János vitéz” fuvola 1 és 2 korona.
 Varázshegedű, felszereléssel 6 korona.
 Jogásztárogató, billentyűkkel 116 korona.
 Éneklőgép, amerikai ölcsernélkül!
 Saját javító szakműhelyek!
 A milánói, párisi és londoni kiállításokon a cég az első díjakkal lett kitüntetve.
 Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „WÄGNER” névre és a 15-ös házszámra.

Tanonc felvétel.
 Egy jó házból való fiú tanoncul fizetéssel felvétetik. Ugyanott kaptató pór jutányos áron eladó.
Dobsa és Társai hengermalom
 Zöldfa-utca.

Eladó ház. Hosszu utcai 78. ujszámú sarokház, bármilyen üzletnek alkalmas, kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből, örökáron eladó. - Értekezni lehet:
Báló Imre
 tulajdonossal a helyszínen.

POÓR ENDRE
 gyógyszerésznél kapható Makón
VILMA-CREM
 gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, mélyolt, arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztítási-ánság ellen.
Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.
 Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor.
 Ezen piperezerek több kiállításon érmeikkel lettek kiúztatva.

Tevékenek elkerülése vegett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni a bevéarsításait ott eszközölni.

„ÖRANGYAL”
 disztemetkezési vállalat.
 Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókey-féle házban.



Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólrhetetlen olcsó árakon. Vállalatomat ismételtent tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a
 legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,
 szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszsel, a legnagyobb megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálással nem versenyezhet senki. - Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szives jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:
ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ
 az „Örangyal” disztemetkezési vállalat tulajdonosa. - Hullaszállítást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.
 Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

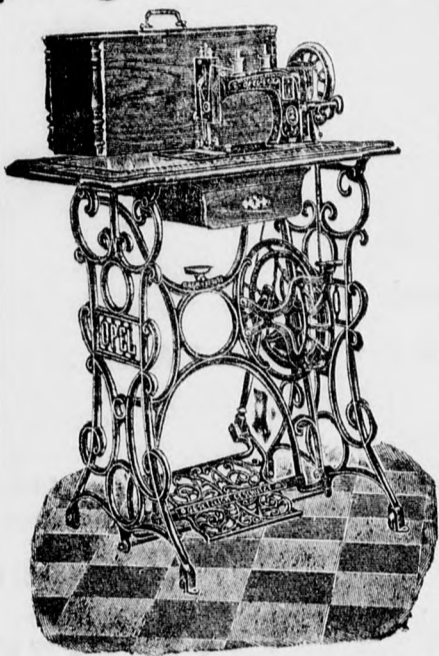
Marhabőrt, lóhbőrt, borjubőrt, juhőrt, nyulbőrt és mindenfajta nyers bőrtöket veszek a legmagasabb napi árban.
Löwenstein Ármin
 Deák Ferenc utca 48. szám.
 (Fácskai-féle bormérés mellett.)

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz
 csakis ez a valódi
kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.
 Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.
Ne tessék elfogadni
 Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:
HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.
 egy.terü levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerzhető be az eredeti minőség. :-:-



A legújabb szerkezetű lábbalhajtós morzsolókat, ujonnan hitelesített mérlegeket, hengeres répavágókat és szeeskavágókat, kézi és

Járgányos darálókat,



vizmentes ponyvákot és kenderzsákokot, énekelőgépeket, hanglemezeket és azok alkatrészeit, Opel, Centrálbobin, karikahajós varrógépeket és mindennemű gép alkatrészeket előnyös árban és

kedvező fizetési feltételek mellett szállít
Glück Samu gépraktára Makó.

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Értesítem az iparos, kereskedő és gazdaközönseget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselét megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelt igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még tulmagas kamatláb mellett is elsőrendű banításos vállalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacon jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételű kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

KENYERES IZSÓ

bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Van szerencsém a nagyérdemű közönseget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kelléms helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönseg szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁN SZKY TAMÁS.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár

háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Köfaragó u. 7.

Ujabb előnyajánlatunk: 1 csoport 2 korona 50 fillér.

1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító, 1 drb. francia szappan (bármely illatban), 1 üveg francia parfüm bármely illatban, 1 üveg francia brillantin (bármely illatban), könyv 160 lap 1 angol pouderpapír, 1 csomag dr. Heider féle fogpor, drb. francia fogkefe (csontnyéllel), 1 csomag amerikai Shampooon szájosópor, 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz, 10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap), összesen 19 drb., korona 50 fillér, 1 csoport 5 korona 1 üveg valódi Odol szájvíz, 1 üveg amerikai Hair Petrol, üveg valódi kölnivíz, 1 üveg valódi francia parfüm (bármely illatban), 2 üveg valódi francia brillantin (bármely illatban), 6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban), 1 drb. fogkefe csontnyéllel, 1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor, összesen 15 drb. 5 korona. Szállítás naponta utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszer és háztartási értesítőnköt kiváratra ingyen és bérmentve küldjük.



Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb. finom minta, kisebb 2 K. 12 drb. finom minta, nagy 2-40 K. „OLLA“ különlegességek urak részére. (Condom) Roule nak is nevezik. Prima tucatja 4 K. Extra finom tucatja 6 K. Superfinom tucatja 8 K. Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb. 4 K. 25 drb. 8 K. Sérvkötő angol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., 1 K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havi-ajellen) 6 drb. betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSARIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig

Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.



CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ, FÖTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér (Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali-, fall-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműárak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusítok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról o o o meggyőződést szerezzen. o o o

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönseget, hogy **szabó üzletünket**

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imróné és társa
férfi szabó.

vetette magát vonaglott és a szája habzott.

A fiu szülei össze kiálták a fél falut hogy segítsenek a dühöngő fiut megfékezni, mert ők nem bírnak vele.

A község apraja - nagya Körösiekportájára csődült és iszonyodva nézte a fiu vergődését. - Mikor pedig űtni kezdte a hozzá közeledőket, az egyik paraszt indítványára lekötötték az ágyba. Ez azonban nem ment simán. Körösi Imre megharapott mindenkit, aki hozzányúlt.

A megfertőzött falu.

Egy negyedórát tartott amíg meg tudták költözni a legényt, - mert azok, akiket megmárt Körösi, ijedten engedték el és helyükbe más lépett segíteni. Így körülbelül tízenyolc embert, továbbá három vakmerő kíváncsi gyermeket harapott meg a habzó száju veszett paraszt fiu.

Nagy nehezen sikerült úgy oda költöni az ágyhoz, hogy nem tudott megmozdulni sem.

Egy egész hélig fektült így, ruháztató kötéllal lekötve Körösi Imre. Közben erőszakkal töltöttek ételt a szájába, amit azonban csak hamar kihányt minden alkalommal.

Ez alatt a hét alatt a faluban senkinek sem jutott eszébe, hogy a járásorvost vagy a körorvost értesítsék a különös betegségről. Hagyták, hogy szenvedjen Körösi Imre, míg aztán tegnap reggel iszonyu kínok között meg nem halt.

A megfertőzött emberekről nem tudnak semmi hírt. Valószínűleg felszállítják valamennyit a Pasteur intézetbe.

Ugyancsak semmit sem lehet tudni Donna Belláról az olasz nőről sem, akit szintén megmárt a kutya. Niucc kizárva, hogy rajta és kitérőt a veszettség azonban a vándorló trupp elhallgatta az esetet.

A csendőrség nyomozást indított, hogy Körösi Imre veszettségét és a falu megfertőzését kinek a hibájából nem tudatták az illetékes előljárósággal.

ÉPÍTŐ ÉS KÖMÜVES MESTERI VIZSGÁT LETENNI SZÁNDÉKOZÓK FIGYELMÉBE.

Az új ipartörvény úgy az építőmestert mint a köművesmestert oklevél megszerzése és jogosultsága körül fontosabb újítást hoz be. E célból, valamint a téli hónapokra való tekintettel elhatároztam, hogy úgy a budapesti építőmestert mint bármely helyen leteendő köművesmestert vizsgára, valamint az építőmestert vizsgával esetleg kapcsolatos elővizsgára készítsek elő.

Előkészítem alaposága és a jelöltek törekvése mellett tanfolyamom kizárólagos sikerre vezet. Vidékieknek minden körülmény tekintetbe vételével igen kedvező. A jelentkezések számára és a rendelkezésre álló tanulmányi idő rövidsége folytán minden jelöltnek érdekében áll a mielőbbi jelentkezés, mivelgéből a tárgyban a nap bármely szakában értekezhetni alulirotnál. Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol.

DR. REGDON ISTVÁN ÉPÍTÉS SZEGED, Jókai-utca 12.

IRODALOM.

Kerek Ferkó. Móric Zsigmond legújabb regénye. Középpontjában Kerek Ferkó áll, egy kunsági nábobnak a fia, kit heves vérmérséklete, duhajtsága, pazarlása és korlátokat nem ismerő szilajsága folytonos összeütközésbe hoz az édes apjával. Egyik könnyelmű csínyje után kiírattja az újságba, hogy nem fizeti fia adósságait. Erre Kerek Ferkó, mint hogy az öreg ur roppantul gyűlöli a kis kun város polgárait, vagy amint ő mondja, parasztjait, megkéri polgármesterük leányát anélkül, hogy ismerné. A bosszúnak tervezett csínyből alakul ki a regénynek rendkívül érdekes cselekménye. Mariska, ki Budapesten járettségizett, nem az a leány, ki elűri az ilyen tréfát. Másnak menyasszonya lesz. Kerek Ferkó, mikor megismeri, beleszeret és szilaj természetének egész hevességével küzd érte. Végre célhoz jut. A szerelem új embert farag belőle - és mint boldog férj, apja áldásával indul neki az új életnek. Ez a mese-vázlat még csak nem is sejteti a regény nagy szépségeit. A kis, ma adi kun városnak és társadalmának klasszikus rajza. Ahány szereplője van a regénynek, annyi remekbe faragott típus. Valamennyiből az élet meleg szürogzik felénk és mindegyikből valami főgyökeresen magyar szól hozzánk. Úgy érezzük magunkat e könyv olvasása közben, mintha friss, üdítő levegőt szívnánk magunkba és mint ha valami egészen különös, de fülbe másköz dallamra figyelnénk. A regény az Athenaeum Könyvtár legújabb számaként jelent meg és méltó folytatása e népszerű vállalat eddigi szenzációs kötetének. A könyv borítékklapját Basch Árpád finom rajza díszíti. Ára kötve 1 korona 90 fillér.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(249)

30. fejezet.

A. tiltos kortes.

- Sándornak is ott kell lenni?
- Sándor barátomat uradalmi kormányzó mánevezem ki s azért viszem magammal, hogy vele a közjegyző előtt szerződést kössék.
- Reményilem, a választás napjára megjönnek?

- Addig még egy teljes hetünk van és én már holnap itthon, azaz itt szeretnék lenni.

- Akkor hát menjenek, siesenek, neho, y leéssék a vonatot. Ha visszajön, szóljon nagy panak, ne tartson tovább is úgy, mint a rabot, mert megööm magamat.

- Nono, nem kell úgy eikéseregni, kedves Piroskám! vizonza S app nos. A nagyapához rögtön beszélek, s miután most már nem kell Sándor barátom udvarlásától tartanom, szabadságot azonnal visszanyerem az én kedves Piroskám.

Piroska ajkai gúnyos n lebiggyentek. A „kedves" szó nem igen okozott neki gyönyörűséget.

Szappanos sábes sietve ment be az öreg T rnyhoz.

Sándor és Piroska a tornáczon maradtak.

- Édes Piroskám, szólj Sándor szenvedélyvel, légy rös és kitartó, nagy dologban sánti álok, úgy sejttem ho y az új földé ur nagy

gazember, bankóhamisító, erre akarok rájönni. Kisütöm nem sokára, addig színházat játszom, egy szó sem igaz abból, a mit én Szeffinek ígerek. Ez van megírva az anyámnál levő levélben, csak-hogy huszonháromezer forint is van mellelte. Tedd el, jó lesz nekünk, az öngyilkossá lett Brandenburg gróftól csaltam ki, a kit szintén gyanuba fogtam. Felelek a pénzért Piroskám, vigyázz arra a vagyonra, az a pénzlehetővé fogja tenni, hogy nagyatyád nekem is ide adja a kezedet. Szólj, bizhatom benned! De gyorsan mondd, mert Szeffi itt lesz azonnal.

- A huszonháromezer forint ügyét nem értem, ha csaltad, nem vehetjük hasznát. De azért vigyáznifogok reá, hiszen nálam nem keresi senki. A mi engem illet, ismét megígérem neked, hogy inkább meghalok, de Szeffit nem leszek.
- Köszönöm Piroskám. Most még csak arra figyelmeztetlek, hogy Szeffinek mulass te is jó arcot, színeled, hogy szereted, így jobban hálókba kerülhet. Nehány darab ezrest szeretnék tőle marombomba kaparítani. Amint ez megtörtént, többé nem színelek előtte. Ha becsületes ember - távoznék: én és te. Ha gazember - elfogatom. A színelelésnek tehát rögtön vége szakad, a mint ezreseit látni fogom.

- Mert te mondd, hát jó képet csinálók előte, felelte Piroska halkan. Pedig ugy atálom, ugy gyűlölöm, hogy no!

Szappanos visszajött.

(Folyt. köv.)

URANIA
MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Szombaton, január hó 13-án este 8 órákor

Az öngyilkosok klubja.
Dráma 3 felvonásban.

A völégény kalandjai.
Kacagtató.

Pali farmer kalapja.
Rendkívül mulatságos.

Moussun szelek a kínai parton.
Színes felvétel.

Spanyol katonák.
Természeti felvétel.

Tisztelettel
AZ IGAZGATÓSÁG.

Egy kitünő karban levő
Yost írógép eladó
Glück Samu cégnél, Makó.

Eladó buzaszalma.
Zeitler-féle birtokon 5 öl széles nagy kazlakban idei, 1 éves és két éves ölenkint olcsóért eladó. Értekezni lehet Tamás Mihály Aradi-utcai malomnál.

ERTESITÉS. Saját termésh fehér és sziller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű

TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

Autogén hegesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon, addig semmilyen ...

GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT mig Gulácsi János gazdasági géptárárt meg nem tekint, ahol is mindennemű gazdasági gépek u. m.: gőzgépek, motorok, aratógépek, kukorica-ültetők stb. mindenkor a legnagyobb választéban és legolcsóbb áron állnak a n. é. közönség rendelkezésére. Raktáramat bárki minden vételkényszer nélkül megtekintheti ...

A nagyérdemű közönség szives megbízásait kérve, maradok teljes tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe és gépraktára MAKÓ, (Ludpiacz.) Telefon-szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható

IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Makóváros és környéke nagyérdemű közönségéhez!
 A karácsonyi és újévi ünnepekre kitűnő jó fehér és **siller borok** továbbá elsőrendű **kőbányai sörök**, legjobb **pálinkák**, mindenféle minőségben. **Rumok és tearumok.**
 Legfinomabb **liquerek** kis és nagy mértékben legelőnyösebb árban **IRITZ SÁMUEL** özv. **CÉGNEL** szerezhetők be

Nagy tombola-estély
 csütörtök este
 az **Ótthon-kávéházban**
 5 malac és több értékes
 tárgy lesz kisorsolva.

Tanonczok
 fizetéssel felvétetnek a
 Makói Független Ujság
 nyomdájában.

Rendkívüli feltűnést keltenek
Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.
 Női himzett ingek 1 korona 98 fillér.
 Női háló kabátok 1 " 98 "
 Női háló ingek 1 " 98 "
 Női nadrágok schiffonból 1 " 98 "
 Női nadrágok pargetből 1 " 98 "
 Diszes párnák 1 " 98 "
 Schiffon alsók 1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Ha nyomtatványra van szüksége,
 rendelje meg a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

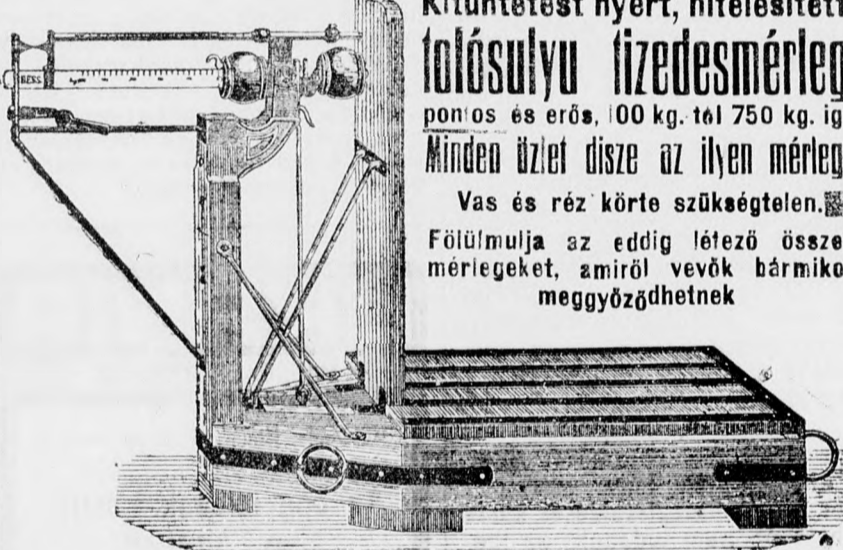
Értesítés. Tévedés elkerülése miatt a n. é. közönség tudomására adom, hogy a **Prófeta** vendéglőben minden változatlanul van és rendelkezésére áll a n. é. közönségnek. A társadalmi körnek küön szoba áll rendelkezésre **IRITZ SÁMUEL** özv. CÉG.

Két jóforgalmu italmérési üzlet házzal együtt kedvező árban és kedvező fizetési feltételek mellett elado. Értekezni lehet **Iritz Miksánál.**

Mel, szahadulhat agondoktó!
 az egy szórakoztató hangszert hozat **WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY”** tól Budapest, József-körút 15. (Telefon.)
 Hegedő 16 darab felszereléssel 12 kor.
 Társgató, billentyűkkel 16 korona.
 Amerikai Gítár oltára, kottákkal 16 kor.
 Csallád hangverseny harmonika 16 kor.
 Mandolin vagy Guitár 16 korona.
 Ébenfa fuvola 1. minőségű 16 korona.
 A milanoi párisi és londoni kiállításán aranyérem és érdemkereszttel kitüntetve.
Javítási szakmihelyek
 Fényképek hangjegyzék ingyen!
 Óvás! Ügyeljünk a „WAGNER” névre és 15-ös házszámra.



Kitüntetést nyert, hitelesített
tolósúlyu tizedesmérleg
 pontos és erős, 100 kg. tól 750 kg. ig.
 Minden üzlet díszbe az ilyen mérleg.
 Vas és réz körte szűkegtelen.
 Fölülmulja az eddig létező összes mérlegeket, amiről vevők bármikor meggyőződhetnek



HALÁSZ Á. gépraktárában Makó, Kossuth utca, 11. szám.

Hagymaföld és herének való
 első rendű alkalmas földek kaphatók **Iritz Miksánál.**

Jégvermek megtöltésére
 ajánljuk
MÜJEGÜNKET,
 melyet ab gyárunk legalább 100 métermázsa vételnél most 1 koronáért adunk pr métermázsa.
Zeitler malom részvtársaság jéggyára.

Uj malom megnyitás.
 Értesitem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón, az **Ara-malom** megvevők és azt a legújabb rendszerű dí ulcai gépekkkel felszerelve, a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Mindennemű örlemények elvégzését, ugyszintén **liszt-, korpa-, dara- stb. árusítását** és lelkiismeretes kiszolgálását bármikor gyorsan és pontosan eszközölünk.
 A nagyérdemű közönség szives párfogását kér :
Tamás Mihály és Társa
 hengerműmalom Makó.